

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/11/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120200783
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120200783.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: K. A., X.. XX.XX.XXXX, L. F. XXX, XXX XX Z., zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: InDevel, s.r.o., Žilina, Jesenského 1089/11, zastúpeného: JUDr. Ivan Glovniak, advokát so sídlom D. Dlabača 2748/28, 010 01 Žilina, IČO: 42 433 665, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a primerané finančné zadost'učinenie 500 EUR, takto

rozhodol:

I. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o pôžičke č. X/XX/XXX/XXXX, zo dňa 17.9.2012, a to v čl. II. bod 9, vznení:

„Zmluvné strany sa ďalej dohodli, že dlžník je povinný zaplatiť veriteľovi pri podpise zmluvy o pôžičke jednorazový poplatok za poskytnutie pôžičky vo výške 1,50% z peňažnej pôžičky poskytnutej veriteľom podľa tejto zmluvy (istiny), minimálne vo výške 150,00 € (slovom stopäťdesiat eur)“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o pôžičke X/XX/XXX/XXXX, zo dňa 17.9.2012, a to v čl. III. bod 3, v znení:

„Zmluvné strany sa dohodli na nasledovných poplatkoch:

b) vo výške 32% z peňažnej pôžičky poskytnutej veriteľom podľa tejto zmluvy (istiny) v prípade omeškania so zaplatením splátky časti istiny a úroku o viac ako 16 dní.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadost'učinenie vo výške 200 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

IV. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

V. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 16.01.2020 sa voči žalovanému domáhala určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v zmluve o pôžičke č. X/XX/XXX/XXXX zo dňa 17.09.2012, uvedených v článku II. bodu 9 a v článku III. bodu 3 zmluvy, ako aj zaplatenia primeraného finančného zadost'učinenia vo výške 500 EUR.

2. V odôvodnení žaloby uviedla, že so žalovaným dňa 17.09.2012 uzatvorila zmluvu o pôžičke, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver vo výške 4.000 EUR, ktorý sa zaviazala žalovanému zaplatiť v 35 mesačných splátkach vo výške 83,33 EUR s tým, že posledná splátka bude vo výške 4.083,33 EUR.

Žalovanému tak mala uhradiť 6.999,88 EUR s uvedením ročnej úrokovej sadzby 25 % a RPMN 49,44 %. Predmetná zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v článku II. bodu 9 zmluvy, ktorá už bola vyhlásená za neprijateľnú rozhodnutím Okresného súdu v Brezne pod sp. zn. 5C/6/2014 obdobne, ako Krajský súd v Prešove v rozhodnutí pod sp. zn. 6Co/102/2016. Uvedená zmluvná podmienka spôsobuje v rozpore s požiadavkou dobrej viery zjavnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s generálnou klauzulou.

3. K zmluvnej podmienke uvedenej v článku III. bodu 3 zmluvy uviedla, že ide o poplatok, ktorý so žalovaným individuálne nedojednala. Tento poplatok bol zakomponovaný do úverových podmienok na vopred pripravenom tlačive zo strany žalovaného, ktorý nemala žiadnu možnosť ovplyvniť. V zmysle tohto ustanovenia sa mala zaviazat' aj na úhradu poplatkov vo výške 10 EUR za každú výzvu na zaplatenie pohľadávky v prípade omeškania dlžníka so splácaním dlhu. Je neprijateľné, aby spotrebiteľ znášal akékoľvek výdavky žalovaného, ktorému môžu vzniknúť vymáhaním pohľadávky a ktoré si on sám určil pevnou sumou vopred. Na podporu svojich tvrdení ohľadom neprijateľnosti poukázal na rozhodnutia Okresného súdu v Prešove pod sp. zn. 9C/137/2016.

4. K prípustnosti žaloby o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia poukázala na ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., z ktorého vyplýva možnosť priznania primeraného finančného zadosťučinenia spotrebiteľovi aj v konaní, v ktorom sa spotrebiteľ domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky.

5. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že predmetnej zmluvnej pôžičky sa týkal iný súdny spor vedený na Okresnom súde v Prešove, pod sp. zn. 15C/133/2014.

6. Už pred koncom uvedeného súdneho konania bolo medzi stranami nesporné, že predmetná zmluvná pôžička sa považuje za bezúročnú a bez poplatkov, nakoľko neobsahuje údaj o priemernej hodnote RPMN na príslušný spotrebiteľský úver. Zákon teda ustanovuje fikciu, že napriek tomu, že reálne v zmluve boli dohodnuté poplatky, ktorých určenie neplatnosti je predmetom tohto konania, tak zo zákona sa považujú tieto poplatky za nedojednané. Žalovaný si tieto poplatky neuplatňuje, žalobkyňa je povinná iba vrátiť poskytnuté peniaze, teda istinu s príslušným zákonným úrokom z omeškania. Vzhľadom k tomu má žalovaný za to, že žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Jediným účelom žaloby žalobkyne je, aby táto získala primerané finančné zadosťučinenie. Primerané finančné zadosťučinenie je celkom zjavne neprímerane vysoké. Žalobkyňa uvádza, že má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu. Žalovaný už spotrebiteľské úvery neposkytuje a ukladať takúto sankciu za zmluvu podpísanú viac ako 7 rokov dozadu nemá žiaden význam. Preto žiada žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

7. Súd na základe skutkových tvrdení žalobkyne, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o pôžičke, obsahom spisu 15C/133/2014, zistil tento skutkový stav:

8. Medzi sporovými stranami bola dňa 17.09.2012 uzatvorená zmluva o pôžičke č. X/XX/XXX/XXXX v predmete poskytnutia peňažných prostriedkov vo výške 4.000 EUR s uvedením ročnej úrokovej sadzby 25 %, výšky prvej splátky 83,33 EUR splatnej dňa 17.10.2012 a poslednej splátky vo výške 4.083,33 EUR splatnej dňa 17.09.2015; RPMN 49,44 % a celkovej čiastky 6.999,88 EUR.

9. Podľa článku II. bodu 8 zmluvy, v prípade omeškania dlžníka so zaplatením peňažného dlhu podľa bodu 3 alebo 7 tohto článku tejto zmluvy, má veriteľ právo uplatniť si voči dlžníkovi úroky z omeškania vo výške 12 %.

10. Podľa článku II. bodu 9 zmluvy, zmluvné strany sa ďalej dohodli, že dlžník je povinný zaplatiť veriteľovi pri podpise zmluvy o pôžičke jednorazový poplatok za poskytnutie pôžičky vo výške 1,50 % z peňažnej pôžičky poskytnutej veriteľom podľa tejto zmluvy minimálne vo výške 150 EUR.

11. Podľa článku III. bodu 3 zmluvy, zmluvné strany sa dohodli na nasledovných poplatkoch:

- a) vo výške 5 % z peňažnej pôžičky poskytnutej veriteľom podľa tejto zmluvy v prípade omeškania so zaplatením splátky časti istiny a úroku o viac ako 10 dní a menej ako 15 dní;
- b) vo výške 32 % z peňažnej pôžičky poskytnutej veriteľom podľa tejto zmluvy v prípade omeškania so zaplatením splátky časti istiny a úroku o viac ako 16 dní;

- c) vo výške 4 % zo zostatku dlžnej sumy, minimálne vo výške 100 EUR v prípade predčasného vrátenia pôžičky dlžníkom, alebo v prípade predčasnej splatnosti celej pôžičky;
- d) vo výške 150 EUR za následné spracovanie a spísanie dokladov a súvisiacich listín v priebehu platnosti zmluvného vzťahu;
- e) vo výške 180 EUR za každý písomný dodatok;
- f) vo výške 10 EUR za každú výzvu na zaplatenie pohľadávky;
- g) vo výške 150 EUR za výjazd oprávneného zástupcu veriteľa za dlžníkom v priebehu platnosti zmluvného vzťahu.

12. Žalovaný ďalej poukázal, že medzi sporovými stranami prebiehalo súdne konanie vedené pod sp. zn. 15C/133/2014.

13. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa voči žalovanému domáhala uloženia povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou zo zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 17.09.2012, ktorá bola uzatvorená k predmetnej zmluve o pôžičke. Uvedené konanie však bolo právoplatne skončené späťvzatím žaloby zo strany žalobkyne, čo nesporne vyplýva z uznesenia Krajského súdu v Prešove zo dňa 18.10.2018 pod sp. zn. 15Co/22/2018, teda nedošlo k meritórному prejednávaniu a zároveň k posudzovaniu predmetnej zmluvy o pôžičke.

14. Prílohou uvedenej žaloby však bolo vyhlásenie splatnosti celej pôžičky zo strany žalovaného dňa 26.02.2014 s výzvou na zaplatenie 7.562,24 EUR, pozostávajúcej z nesplatennej istiny vo výške 4.000 EUR, splatných úrokov 1.499,94 EUR, neuhradených mesačných splátok 445,06 EUR, úrokov z omeškania k 26.02.2014 vo výške 9,44 EUR, vrátane poplatkov podľa bodu 3b, 3d, a 3c vo výške 1.280, 150 a 177,80 EUR. Do vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru žalobkyňa v prospech žalovaného poukázala úhrady v celkovej výške 1.171,55 EUR.

15. Podľa § 298 ods. 1, 2 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

16. Podľa § 53 ods. 1, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy, b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa, c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví, d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu, e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi, f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty, h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli, i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve, j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb

bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia, k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana, m) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi, n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy, o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi, p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme, r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom, s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa, t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase, v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie, w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

17. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

18. Žalobkyňa sa predmetnou žalobou voči žalovanému domáha určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok uvedených v článku II. bodu 9 a v článku III. bodu 3 zmluvy.

19. Podľa názoru súdu prvej inštancie žaloby upravené v ust. § 137 písm. c/ a d/ CSP nevyklúčujú žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ust. § 298 CSP. Zo samotného znenia ust. § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb.

20. Aj zo znenia ust. § 298 CSP vyplýva, že súd môže v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj v individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednanja.

21. Okrem iného zo samotného zák. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

22. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

23. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie

vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

24. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

25. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách v zmysle ustanovenia § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora na ochranu spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany.

26. Aj z rozhodnutia NS SR pod sp. zn. 6Ndc/20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes.

27. Na základe vyššie uvedených skutočností potom možno ustáliť, že žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je vylúčená ani v individuálnom spotrebiteľskom spore.

28. Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Súdu prvej inštancie sú známe rozhodnutia všeobecných súdov Slovenskej republiky vo vzťahu určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, poplatku za poskytnutie úveru vo vzťahu k iným dodávateľom, konkrétne OS Skalica pod sp. zn. 5C/172/2014 v spojení s rozhodnutím KS v Trnave pod sp. zn. 24Co/587/2015, Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 18Co/109/2011 a 6Co/102/2016.

29. Z odôvodnení uvedených rozhodnutí nesporne vyplýva, že neprijateľnou podmienkou je aj zmluvné dojednanie, ktoré vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa. Vo vzťahu k akceptovateľnosti poplatku za poskytnutie úveru uviedli, že samotný dodávateľ opodstatnenosť tohto poplatku odvíja od práva na odplatu za poskytnutie úveru a práve v tom je zásadný rozpor vedúci k právnomu záveru súdu prvej inštancie o neprijateľnosti tejto zmluvnej podmienky. Z označenia spracovateľský poplatok je jednoznačné, že má ísť o poplatok za spracovanie úveru, teda za úkony zo strany veriteľa súvisiace s poskytnutím úveru, ako napr. oslovenie dlžníka, zistenie jeho údajov, vypracovanie a uzavretie konkrétnej zmluvy, ktoré sú internou záležitosťou veriteľa a súčasťou jeho nákladov. Odplata za poskytnutý úver má byť dojednaná jednoznačne, a to napr. dojednaním úroku a nie je dôvod odplatu za poskytnutý úver skrývať pod akýsi poplatok. Z uvedeného dôvodu za neprijateľnú zmluvnú podmienku sa potom považuje také ustanovenie úverovej zmluvy, ktoré veriteľovi umožňuje inkasovať poplatok už pri samotnom poskytnutí úveru.

30. Keďže všeobecnými súdmi Slovenskej republiky už uvedená zmluvná podmienka bola vyhlásená za neprijateľnú, súd žalobe v uvedenej časti vyhovel.

31. Taktiež podmienku uvedenú v článku III. bodu 3 písmena b) zmluvy súd prvej inštancie vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto absolútne neplatnú minimálne pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o neprimeranú sankciu, ktorú bola žalobkyňa ako spotrebiteľ povinná znášať. V danom prípade za to isté porušenie právnej povinnosti (omeškanie so splátkami) bol dohodnutý niekoľkonásobný postih - úroky z omeškania vo výške 12 % ročne, ktorý je navyše v rozpore s právnymi predpismi, keďže pri občianskoprávných vzťahoch, ktorým je aj vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy možno dohodnúť úroky z omeškania len v súlade s Vládnym nariadením SR č. 87/1995 Z.z.; poplatok vo výške 5 % z peňažnej pôžičky pri omeškaní o viac ako 10 dní a menej ako 15 dní a vo výške 32 % z peňažnej pôžičky, ak dôjde k omeškaniu o viac ako 16 dní. Z uvedeného teda vyplýva, že v prípade omeškania spotrebiteľa so splatením splátok o viac ako 16 dní sankcie za omeškanie dosahujú 44 % z výšky poskytnutej pôžičky, teda pri dlhšom omeškaní tieto sankcie nielenže mohli dosiahnuť výšku poskytnutej pôžičky, ale túto aj výrazným spôsobom prekročiť. Zo samotného podania žalovaného, ktorým vyhlásil predčasnú splatnosť uvedenej pôžičky vyplýva, že tento si iba vo

vzťahu k poplatkom a úrokom z omeškania voči žalobkyni vyúčtoval nároky v celkovej sume 1.617,24 EUR, teda v rozsahu takmer 50 % z hodnoty pôžičky.

32. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

33. Žalobkyňa sa predmetnou žalobou v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. domáha ďalej zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 EUR.

34. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

35. Ak práve inštitút relutárnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

36. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti stanovenej zák. č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými právnymi predpismi má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

37. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa si úspešne v predmetnom konaní voči žalovanému uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv zo strany žalovaného ako dodávateľa preukázaním, že tento realizoval výkon svojho práva na základe neprijateľných zmluvných podmienok, čím nesporne došlo k naplneniu hypotézy na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskum a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie daného nároku nie je relevantné, či ku vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zákona č. 250/2007 Z.z..

38. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, avšak iba čiastočne.

39. S poukazom na všetky okolnosti prípadu súd považoval za primeranú výšku primeraného finančného zadosťučinenia sumu 200 EUR. V porovnaní s inými prípadmi u žalobkyne nebolo preukázané zmenšenie majetku napr. preplatením úveru ani priame vyhrážky či zastrašovanie zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jej psychiku či rodinný život.

40. Podľa názoru súdu prvej inštancie suma 200 € zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, resp. kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (rozsudok KS v Prešove zo dňa 24.5.2017 pod sp. zn. 2Co/137/2016, 17Co/17/2018 a 9Co/50/2018).

41. Zároveň zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že spotrebiteľ si môže uplatniť svoje právo na primerané finančné zadosťučinenie až potom, ako bolo právoplatne rozhodnuté o porušení jeho spotrebiteľských práv. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, a preto si uplatňuje finančné zadosťučinenie, v prípade úspechu jej toto priznané bude a v prípade nepreukázania tvrdeného porušenia, teda neúspechu spotrebiteľa, musí byť zákonite aj tento nárok zamietnutý (rozsudok OS Brezno pod sp. zn. 20Csp/7/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici 14Co/106/2018; obdobne Okresný súd Dunajská Streda pod sp. zn. 6C/30/2017 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave 9Co/215/2018 a OS Žilina pod sp. zn. 14C/295/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline 11Co/471/2015 a rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 6Cdo/127/2017).

42. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

45. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

46. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k Civilnému sporovému poriadku, nakladateľstvi C. H. Beck).

47. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

48. Na základe uvedeného, preto súd priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % vzhľadom na úspešnosť žalobkyne o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ako aj o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela od úvahy súdu.

49. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262 CSP s tým, že pokiaľ ide o nárok o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, bude sa vychádzať z hodnoty prisúdenej sumy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.